

Андрій А. Шевченко

**Українсько-
-чеський
СЛОВНИК
В МАЛЮНКАХ
+
РОЗМОВНИК**

Ukrajinsko-český
konverzační slovník v obrázcích

ЯК КОРИСТУВАТИСЯ СЛОВНИКОМ-РОЗМОВНИКОМ?

ЯК POUŽÍVAT KONVERZAČNÍ SLOVNÍK?

як поуживати конверзацні словнік

Як користуватися словником-розмовником та як навчитися правильно вимовляти чеські слова?

- ✓ Матеріал словника-розмовника підбрано за тематичним принципом. Кожна словникова стаття складається з **зі слова** українською мовою, **перекладу чеською** (виділено жирним шрифтом) і **транскрипції**.
- ✓ Щоб знайти необхідне слово, вам потрібно відшукати зображення у відповідному розділі й прочитати внизу сторінки його переклад із транскрипцією. А на наступній сторінці в кінці поточної теми ви знайдете **корисні та найбільш вживані фрази** чеською мовою також із транскрипцією. Отже, таким словником здатні користуватися не тільки діти, а й дорослі, у яких є труднощі з вивченням іноземних мов.
- ✓ Слова із побутової розмовної чеської позначені зірочкою [*].

Читати чеські слова і фрази можна за транскрипцією, але словник-розмовник пропонує і саму чеську абетку, правила відтворення чеських літер і слів, які вам, без сумніву, стануть у пригоді.

- ✓ Так, **наголос у чеській мові завжди ставиться на перший склад**. Цей «законний» наголос у транскрипції словника відображається знаком [']. Єдиним винятком, де наголос на другий склад, є слово **Ahoj**.
- ✓ Чеська абетка має **довгі, так звані діакритичні** голосні з «чарками»-рисками: **á, é, í, ý, ú, ó** і «крожкем»-крожечком: **ů**. Для відтворення тривалості в транскрипції використовується двокрапка [:]. Такі голосні утворюють ефект **додаткових «плаваючих» наголосів**. Тому, для правильної вимови доведеться перебудувати своє дихання і «заспівати наголоси». Іноді кількість таких «наголосів» у слові може сягати аж 5. Наприклад, як у слові **ázerbájdžánský**, де є 4 довгих і недовга **Е**, що стоїть посеред довгих голосних, також стає довгою: [ázerbájdžánský].
- ✓ А ось **важливі особливості вимови деяких звуків чеської абетки**:
 - **І** – в чеській є аж 4 😊 літери **í, i** (м'яка коротка **i**), **í** (м'яка довга **i**), **ý** (тверда коротка **i**), **ú** (тверда довга **i**). Всі вони звучать у діапазоні українських звуків **І...И**. Чеська **í** вимовляється як українське [і]. Та в словах іншомовного походження літера **í** здебільшого відповідає українській [и], хоча буває в одному слові може звучати по-різному: **historie** [гісторіе], а от довга **í** звучить завжди, як українська [і]; **y** – вимовляється, як щось середнє між [і] і [и] або ж як українське [и]: **elektrika** [електрика], в окремих випадках, як [і]; **ú** вимовляється, як щось середнє між [і] та [и], або як українське [і], і ніколи, як [и].
 - **Е** – звучить виключно, як українське [е].

ОСВІТА, ШКОЛА: ПОЧАТКОВА ШКОЛА
 VZDĚLÁNÍ / VZDĚLÁVÁNÍ, ŠKOLA: ZÁKLADNÍ ŠKOLA
 vzdéla:ni: vzdéla:va:ni: škóla za:kladní: škóla

13 клас **třída** трші:да

14 учень (загальноосвітньої школи), школяр **žák** жя:к

15 учениця (загальноосвітньої школи), школярка **žákyně** жя:кіне

16 шкільна парта **školní lavice** щкóльні: лавіце

17 шкільна дошка **školní tabule** щкóльні: табуле

18 крейда **křída** крші:да

19 зошит **sešit** сещіт

20 учнівський щоденник **žakovská knížka** жяковска: кн'і:жька

21 книга, книжка **kniha, knížka** кн'іга кн'і:жька

22 підручник **učebnice** учебніце

23 класний керівник **třídní učitelka** трші:дні: учітелка

24 указка **ukazovátko** ўказова:тко

25 настінний календар **nástěnný kalendář** на́стенни: календа:рж

26 настінний годинник **nástěnné hodiny** на́стенне: гóдіни

27 класний журнал **třídní kniha** трші:дні: кн'іга

Фрази до теми: ТРАНСПОРТ, ОРИЄНТАЦІЯ В МІСТІ, ПОДОРОЖІ ГРОМАДСЬКИМ ТРАНСПОРТОМ **Fráze k tématu: DOPRAVA, ORIENTACE VE MĚSTĚ, CESTOVÁNÍ MĚSTSKOU HROMADNOU DOPRAVOU (MHD)** фразе к те:мату дóправа о́риентаце ве мнэ́сте цэстова:ні: мнэ́стцкоу дóправоу (ем га де)

Вибачте, я не місцевий	Promiňte, nejsem zdejší.	прóміньте не́йсем здéйщі:
Я – іноземець / іноземка.	Jsem cizinec / cizinka.	йсем ц'ізінец / ц'ізінка
Я заблукав / заблукала.	Zabloudil/a jsem.	зáблоуділ/а йсем
Скажіть, будь ласка, де я?	Řekněte, prosím, kde jsem?	ржéкнэте просі:м где йсем?
Я шукаю цю адресу...	Hledám tuto adresu...	глéда:м тúто áдресу
Як мені дістатися до готелю?	Jak se dostanu k hotelu...?	як се дóстану к гóтелу?
Як пройти на площу?	Kudy se jde na náměstí?	кúди се йде на нáмнэсті:?
Куди веде ця вулиця?	Kam vede tato ulice?	кам véде тáто úлице?
Де знаходиться центр міста?	Kde je centrum města?	где йе цéнтрум мнэ́ста?
Вибачте, ви не знаєте де знаходиться...?	Promiňte, nevíte kde je...?	прóміньте неві:те где йе...?
- станція метра - залізничний / автобусний вокзал - залізнична / авто станція - зупинка: трамвая, тролейбусу, автобусу	- stanice metra - vlakové / autobusové nádraží - železniční / autobusová stanice - zastávka: tramvaje, trolejbusu, autobusu	- стáніце мэтра - влáкове: / áутобусове: на:дражі: - жéлэзнічні: / áутобусова: стáніце - зáста:фка трáмвайе трóлейбусу áутобусу
Можете мені показати дорогу на мапі?	Můžete mi ukázat cestu na mapě?	му:жете мі ўка:зат цéсту на мáпé?
Це – в напрямку до міста.	Je to směrem k městu.	йе то смнэ́рем к мнэ́сту
Це – туди...	Je to tudy...	йе то тúди
Це – он туди...	Je to tamtudy...	йе то тáмтуди
Ви неправильно їдете.	Jedete špatně.	йéдете щпáтнэ
Їдьте...	Jedte...	йéтьте
Ідїть...	Jděte...	йдéте
- прямо - наліво - направо - вгору - донизу	- rovně - doleva - doprava - nahoru - dolů	- рóвнэ - дóлева - дóправа - нáгору - дóлу:
Дякую вам. Гарного дня.	Děkuji vám. / Díky. Hezký den.	дéкуйї ва:м гéскї: ден

ТЕЛЕФОННІ НОМЕРИ ЕКСТРЕННОЇ ДОПОМОГИ

ČÍSĽA TÍŠŇOVÉHO VOLÁNÍ

чі:сла ті:сньове:го во́ла:ні:

Коротко і чітко опишіть ситуацію, в якій ви перебуваєте. Зокрема повідомте:	Stručně a jasně popište situaci, ve které se nacházíte. Zejména uveďte:	стрўчне а ясне по́пи:ште сїтуаці ве ктєре: се на́ха:зі:те зє́йме:на увєтьте
ВАШЕ ІМ'Я ТА ПРИЗВИЩЕ - Мене звуть...	VAŠE JMÉNO A PŘÍJMENÍ - Jmenuju se...	ва́ще йме:но а прші:ймєні: - ймєну́ю се...
НОМЕР ТЕЛЕФОНУ , з якого ви дзвоните - Мій номер телефону...	ČÍSLO TELEFONU, ze kterého voláte - Moje telefonní číslo je...	чі:сло те́лефону - мо́йє те́лефонні: чі:сло йє...
ЩО ТРАПИЛОСЬ - Тут ДТП, пожежа, вибух, мертва людина...	CO SE STALO - Tady je dopravní nehoda, požár, výbuch, mrtvola...	цо се ста́ло - та́ди йє до́правні: не́года по́жа:р ві:бух мртво́ла
ДЕ ЦЕ СТАЛОСЯ , якщо можливо точну адресу, включаючи місто або опис місця події, зверніть увагу на орієнтири в районі (наприклад, торговельний центр і опишіть місцевість навколо) - Це вулиця... біля будинку №... Це автомагістраль №...	KDE SE TO STALO, pokud je možno, přesnou adresu, včetně města nebo popisu místa události, všimněte si orientačních bodů v okolí (např. obchodní centrum a okolí popište) - Je to ulice... vedle domu č... je to dálnice č...	ґде се то ста́ло по́кут йє мо́жно пршєсно́у а́дресу фчєтне́ мнє́ста не́бо по́пису мі:ста ўда:ло́сті фці:мнє́те си о́рієнта́чні:х бо́ду: ф о́колі: на́прші:клат о́пходні: це́нтрум а о́колі: по́пи:ште - йє то ўлицє... ве́дле до́му чі:сло... йє то да́льніце чі:сло...
КОЛИ ПОДІЯ СТАЛАСЯ або відбувається - Це відбувається прямо зараз / я не знаю, коли це сталося...	KDY SE UDÁLOST STALA, nebo zda se právě děje - Děje se to právě teď / nevím, kdy se to stalo...	ґди се ўда:ло́ст ста́ла не́бо зда се пра:вє́ де́йє - де́йє се то пра:вє́ те́дь не́ві:м ґди се то ста́ло...
СКІЛЬКИ ЛЮДЕЙ ПОТРЕБУЄ ДОПОМОГИ - Потребує допомогу – одна людина, дві людини, троє... людей потребують термінової допомоги.	KOLIK OSOB POTŘEBUJE POMOC - Jeden člověk, dva lidé, tři... lidí potřebuje urgentní pomoc.	ко́лік о́соп по́тршебу́є по́моц - йє́ден чо́лвє́к два л'їде: трші́ ліді: по́тршебу́є ўрґє́нтні: по́моц
Ніколи не кладіть трубку, доки оператор екстреної служби не запропонує вам це зробити (наприклад, вам потрібно уточнити інформацію про надзвичайну ситуацію, про яку ви повідомили).	Nikdy nezavěšujte, dokud vás k tomu operátor tísňové linky nevyzve (potřebuje např. upřesnit informace o vámi nahlášené mimořádné události).	ні́ґді не́завьєщю́йте до́кут ва:с к то́му о́пера:то́р ті:сньове: лі́ньки не́визве по́тршебу́є на́прші:клат ўпршєсні́т 'інформа́це о ва:мі на́гла:щєне: м'іморжа́дне: ўда:ло́сті